

ter Verche, og der havde han fundet alvorligere Modstandere, end han havde truffet hos de 2 Smaakaarzmænd, han tidligere havde erhvervet Dom over. Under denne Sag, som blev ført mod Gaardmændene af Ostenfeldt, og som var begyndt længe før Kommissionen var nedsat, men som Kommissionen ikke vidste noget om — og navnlig blev den ikke ført for den samme Dommer, som var Formand i Kommissionen, Kammerjunker Hennens — fremkom ganske ny Oplysninger, og blandt andet fremkom den særdeles vigtige Oplysning, at det, hvorpaa man havde støttet de forrige Domme, nemlig en Passus, som skulde findes i et gammelt Støde, var en Fesltagelse; for man fik det gamle Støde frem, og det viste sig, at der slet ikke deri fandtes den Passus — dermed var hele Grundlaget borte for de tidligere Domme. — Smidlertid, da der nu var faldet en Underrettsdom — det var ved Midjelsom og Yng Herred, og Herredsfogden bor i Viborg — for, at Ostenfeldt ikke havde denne Eneret, som den tidligere Højesteretsdom havde tilkendt ham, saa kunde der jo ikke blive Tale om, at man nu i Regeringen kunde gaa ind paa Kommissionens Indstilling om at afløse Ostenfeldts Eneret; thi man maatte jo dog først vide, om han havde denne Eneret, og man kunde ikke afløse en Eneret, som, i det mindste nylig, en Dom havde sagt, at han ikke havde. Man maatte altsaa vente, til Sagen var kommen længere frem og eventuelt havde faaet sin endelige Afgørelse ved Højesteret. Dette skete ogsaa, men varede en Række Aar, uagtet jeg tør sige, at man fra begge Sider procederede Sagen uden noget som helst unødvendigt Ophold, men man blev ved i denne baade interessante og vidtløftige Sag fra begge Sider at skaffe, næsten hver Gang der blev fremlagt Indlæg, ny Oplysninger til Stede. Dette gentoges ogsaa for Højesteret, hvor Sagen procederedes skriftlig, og Sagen blev derved meget vidtløftig, saa at den ikke kunde behandles i kort Tid; maatte jeg tør nævne, at Sagen var saa umfangrig og vistnok ogsaa af en saa vanskelig Bestaaffenhed, at Højesteret havde den optaget til Doms næsten et helt Aar. Ved Overrettsdommen, som faldt den 27de September 1886, blev Midjelsom og Yng Herreds Dom af 9de Oktober 1884 stadfæstet. Overrettsdommen gik altsaa ogsaa nu — imod den tidligere Højesteretsdom — ud paa, at Ostenfeldt ikke havde den af ham paafaaede Eneret. Saa kom Højesteretsdommen af 27de November 1889, som den ærede Ordfører allerede har omtalt, og jeg kan slutte mig til den ærede Ordførers Udtalelser om, at den Højesteretsdom

er af en saadan Bestaaffenhed, at den skal læses, som jeg — med et Udtryk, jeg har hørt — vil sige, den skal læses med Fornuft, det kommer an paa at fortolke den rigtig. Der siges af Højesteret, at Ostenfeldt ingen Eneret har, hverken til at fange Laks eller nogen som helst anden Slags Fisk i det omtvistede Farvand, men at andre ikke maa hindre eller hemme Fiskenes Opgang til Laksogaarden ved de Maader, hvorpaa, eller de Redstaber, hvormed de fiske, og navnlig da at de ikke maa bruge Vaad. Med Hensyn til denne Bestemmelse, at andre end Ostenfeldt ikke maa bruge Vaad, undtagen de have særlig Adkomst dertil — hvilket sidste, saa vidt jeg ved, ingen har — saa skal jeg ikke omtale den videre; men det forholder sig ganske rigtigt, som den ærede Ordfører sagde, at i Virkeligheden er denne Højesteretsdom kommen til at spille den Rolle, saaledes som den i det mindste hidtil er bleven udført, at Ostenfeldt har alligevel en Eneret, og en fuldstændig Eneret, uagtet Højesteret siger, at han ingen har. Man kan nemlig spørge: hvad vil det sige, som der staar i Højesteretsdommen, at andre maa ikke fiske paa en saadan Maade eller med saadanne Redstaber, at Fiskenes Opgang til Laksogaarden derved vilde hindres eller hemmes? Ostenfeldt siger — og det har han sagt under en Procedure — i en af de mange Sager, som ere førte: „Ja, enhver anden end jeg, der fanger Fisk i dette Farvand, han hemmer og hindrer jo derved paa det allergrundigste enhver Fisk, han fanger, i at komme op i Laksogaarden, og altsaa maa han ingen Fisk fange; for dem, han fanger, dem hindrer og hemmer han derved i at komme op i Laksogaarden.“ Det Ræsonnement er der jo nogen Logik i, det kan man ikke nægte. Jeg tør ikke sige, at de paagældende Domstole, Underretterne og Viborg Lands-Overret, ved hvilke Domstole der har været ført en lang Række af Sager angaaende Forstaaelsen af denne Højesteretsdom af 27de November 1889, have netop godkendt et saa skarpt Ræsonnement fra Ostenfeldts Side som det, jeg nævnte, men disse Domme, baade Underrettsdommene og Viborg Lands-Overrettsdommene ere dog komne til det Resultat, at Fiskerne ikke maa bruge de Garn, som de bruge og have brugt i mangfoldige Aar, saa længe næsten som Erfaringen rækker tilbage, hvilket bliver over 200 Aar, fordi Brugten af dem er i Strid med Højesteretsdommen. Dette er antaget ved disse Domme og navnlig ogsaa ved Overrettsdommene ikke alene med Hensyn til Vaad, men specielt ogsaa med Hensyn til Drivgarn og Coggergarn, der ere de to eneste Slags Garn, som bruges og